Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 21ης Μαρτίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Οδηγία 2014/26/ΕΕ – Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων – Οργανισμοί συλλογικής διαχειρίσεως – Ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως – Πρόσβαση στη δραστηριότητα διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων – Οδηγία 2000/31/ΕΚ – Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 3, παράγραφος 3 – Οδηγία 2006/123/ΕΚ – Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 17, σημείο 11 – Άρθρο 56 ΣΛΕΕ»

Στην υπόθεση C-10/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunale ordinario di Roma (πρωτοδικείο Ρώμης, Ιταλία) με απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Ιανουαρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

Liberi editori e autori (LEA)

κατά

Jamendo SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, M. Ilešič (εισηγητή), I. Jarukaitis, A. Kumin και Δ. Γρατσία, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: C. Di Bella, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Φεβρουαρίου 2023,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο Liberi editori e autori (LEA), εκπροσωπούμενος από τους D. Malandrino, A. Peduto και G. M. Riccio, avvocati,

– η Jamendo SA, εκπροσωπούμενη από τους M. Dalla Costa, G. Donà και A. Ferraro, avvocati,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον R. Guizzi, avvocato dello Stato,

– η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Posch, την J. Schmoll, τον G. Kunnert και την F. Parapatits,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον V. Di Bucci και την J. Samnadda,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Μαΐου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά (ΕΕ 2014, L 84, σ. 72).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του οργανισμού Liberi editori e autori (LEA, Ελεύθεροι εκδότες και δημιουργοί) και της Jamendo SA, σχετικά με την άσκηση, εκ μέρους της Jamendo, της δραστηριότητας της διαμεσολαβήσεως σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο ιταλικό έδαφος.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2000/31/ΕΚ

3 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο) (ΕΕ 2000, L 178, σ. 1), ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εξασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας μεταξύ των κρατών μελών.»

4 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη δεν μπορούν, για λόγους που αφορούν το συντονισμένο τομέα, να περιορίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.»

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο της 3, παράγραφος 2, δεν εφαρμόζεται στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα της εν λόγω οδηγίας.

6 Κατά το παράρτημα αυτό, το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2000/31 δεν εφαρμόζεται: «[…] στα συγγραφικά δικαιώματα, τα συγγενικά δικαιώματα, τα δικαιώματα που προβλέπει η οδηγία 87/54/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τη νομική προστασία των τοπογραφιών προϊόντων ημιαγωγών (ΕΕ 1987, L 24, σ. 36),] και η οδηγία 96/9/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ 1996, L 77, σ. 20),] καθώς και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας».

Η οδηγία 2006/123/ΕΚ

7 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ 2006, L 376, σ. 36), το οποίο επιγράφεται «Αντικείμενο», προβλέπει τα κάτωθι:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τις γενικές διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση της ελευθερίας εγκατάστασης των παρόχων υπηρεσιών και την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών, διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλό ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών.»

8 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2006/123, με τίτλο «Σχέση με άλλες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Αν οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας έρχονται σε σύγκρουση με διάταξη άλλης κοινοτικής πράξης που ρυθμίζει τις ειδικές πτυχές της πρόσβασης και της άσκησης δραστηριότητας παροχής υπηρεσίας σε ειδικούς τομείς ή ειδικά επαγγέλματα, η διάταξη της άλλης κοινοτικής πράξης υπερισχύει και εφαρμόζεται σ' αυτούς τους ειδικούς τομείς ή τα ειδικά επαγγέλματα. […]»

9 Το άρθρο 16 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη σέβονται το δικαίωμα των παρόχων υπηρεσιών να παρέχουν υπηρεσίες σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο εδρεύουν.

[…]»

10 Κατά το άρθρο 17 της οδηγίας 2006/123, το οποίο τιτλοφορείται «Συμπληρωματικές παρεκκλίσεις από την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών»:

«Το άρθρο 16 δεν εφαρμόζεται:

[…]

11. στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, στα συγγενικά δικαιώματα […]».

Η οδηγία 2014/26

11 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 έως 4, 7 έως 9, 15, 16, 19 και 55 της οδηγίας 2014/26 έχουν ως εξής:

«(2) Η διάδοση του περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των βιβλίων, των οπτικοακουστικών παραγωγών και της ηχογραφημένης μουσικής και των συνδεδεμένων με το περιεχόμενο αυτό υπηρεσιών, απαιτεί την αδειοδότηση των δικαιωμάτων από τους διάφορους κατόχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, όπως συγγραφείς, ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, παραγωγούς και εκδότες. Συνήθως εναπόκειται στον δικαιούχο να επιλέξει μεταξύ της ατομικής ή συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων του, εκτός εάν τα κράτη μέλη προβλέπουν διαφορετικά, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις διεθνείς υποχρεώσεις της [Ευρωπαϊκής] Ένωσης και των κρατών μελών της. Η διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων περιλαμβάνει τη χορήγηση αδειών στους χρήστες, τον λογιστικό έλεγχο των χρηστών, την παρακολούθηση της χρήσης των δικαιωμάτων, την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, την είσπραξη των εσόδων από τα δικαιώματα που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων και τη διανομή των ποσών που οφείλονται στους δικαιούχους. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης επιτρέπουν στους δικαιούχους να αμείβονται για χρήσεις δικαιωμάτων τις οποίες δεν θα ήταν σε θέση να ελέγχουν ή να επιβάλλουν οι ίδιοι, συμπεριλαμβανομένων των χρήσεων σε μη εγχώριες αγορές.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 167 [ΣΛΕΕ], η Ένωση πρέπει να λαμβάνει υπόψη στις δράσεις της την πολιτιστική ποικιλομορφία, να συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και να σέβεται την εθνική και περιφερειακή ποικιλομορφία τους, προβάλλοντας ταυτόχρονα την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης διαδραματίζουν και θα πρέπει να συνεχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως φορείς προώθησης της ποικιλομορφίας των πολιτιστικών εκδηλώσεων, δίνοντας τη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά σε μικρότερα και λιγότερο δημοφιλή ρεπερτόρια, αλλά και παρέχοντας κοινωνικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες προς όφελος των δικαιούχων αυτών και του κοινού.

(4) Από τη στιγμή που θα ιδρυθούν στην Ένωση, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης θα πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν των εκ των Συνθηκών ελευθεριών όταν εκπροσωπούν τους δικαιούχους που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη ή όταν χορηγούν άδειες σε χρήστες που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη.

[…]

(7) Η προστασία των συμφερόντων των μελών των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, των δικαιούχων και των τρίτων απαιτεί τον συντονισμό της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών σε επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων με σκοπό την ύπαρξη ισότιμων εγγυήσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Επομένως, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να έχει ως νομική βάση το άρθρο 50 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

(8) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι ο συντονισμός των εθνικών κανόνων που αφορούν στην πρόσβαση στη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, τους όρους διακυβέρνησής τους, και το εποπτικό πλαίσιό τους και θα πρέπει συνεπώς να βασίζεται επίσης στο άρθρο 53 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, δεδομένου ότι πρόκειται για έναν τομέα παροχής υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να βασίζεται στο άρθρο 62 ΣΛΕΕ.

(9) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι επίσης ο καθορισμός απαιτήσεων που ισχύουν για τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης προκειμένου να διασφαλίσουν υψηλό επίπεδο διακυβέρνησης, οικονομικής διαχείρισης, διαφάνειας και λογοδοσίας. Αυτό, ωστόσο, δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να επιβάλλουν, στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους, αυστηρότερα πρότυπα από εκείνα που καθορίζονται στον τίτλο ΙΙ της παρούσας οδηγίας εφόσον τα αυστηρότερα αυτά πρότυπα συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης.

[…]

(15) Οι δικαιούχοι θα πρέπει να μπορούν να αναθέτουν τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους σε ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης. Αυτές οι ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης είναι εμπορικές οντότητες και διαφέρουν από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης επειδή μεταξύ άλλων δεν ανήκουν στους δικαιούχους ή δεν ελέγχονται από αυτούς. Ωστόσο, στον βαθμό που οι ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης ασκούν τις ίδιες δραστηριότητες με τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν ορισμένες πληροφορίες στους δικαιούχους που αντιπροσωπεύουν, στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, στους χρήστες και στο κοινό.

(16) Οι παραγωγοί οπτικοακουστικού υλικού, οι παραγωγοί δίσκων και οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χορηγούν άδειες επί των δικαιωμάτων τους, σε ορισμένες περιπτώσεις και για δικαιώματα που τους έχουν μεταβιβαστεί, για παράδειγμα, από ερμηνευτές, βάσει ατομικών συμφωνιών κατόπιν διαπραγματεύσεων και ενεργούν προς ίδιο συμφέρον. Οι εκδότες βιβλίων, μουσικής ή εφημερίδων χορηγούν άδειες για δικαιώματα που έχουν μεταβιβαστεί σε αυτούς βάσει ατομικών συμφωνιών κατόπιν διαπραγματεύσεων και ενεργούν προς ίδιο συμφέρον. Συνεπώς οι παραγωγοί οπτικοακουστικού υλικού, οι παραγωγοί δίσκων, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και οι εκδότες δεν θα πρέπει να θεωρούνται “ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης”. Επιπλέον, οι μάνατζερ και οι πράκτορες των δημιουργών και των ερμηνευτών που ενεργούν ως ενδιάμεσοι και εκπροσωπούν τους δικαιούχους στις σχέσεις τους με τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δεν θα πρέπει να θεωρούνται “ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης”, δεδομένου ότι δεν διαχειρίζονται δικαιώματα υπό την έννοια ότι καθορίζουν χρεώσεις, χορηγούν άδειες ή εισπράττουν χρήματα από τους χρήστες.

[…]

(19) Δεδομένων των εκ της ΣΛΕΕ ελευθεριών, η συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να συνεπάγεται τη δυνατότητα του δικαιούχου να επιλέγει ελεύθερα τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης που θα διαχειρίζεται τα δικαιώματά του, είτε πρόκειται για δικαιώματα παρουσίασης στο κοινό είτε για δικαιώματα αναπαραγωγής, ή κατηγορίες δικαιωμάτων συνδεόμενες με

μορφές εκμετάλλευσης, όπως η ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση, η θεατρική έκθεση ή η αναπαραγωγή για επιγραμμική διανομή, εφόσον ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που επιλέγει ο δικαιούχος διαχειρίζεται ήδη τέτοια δικαιώματα ή κατηγορίες δικαιωμάτων.

[…]

[…] οι δικαιούχοι θα πρέπει να μπορούν εύκολα να ανακαλούν τα δικαιώματα ή τις κατηγορίες των δικαιωμάτων από έναν οργανισμό συλλογικής διαχείρισης και να διαχειρίζονται ατομικά τα δικαιώματα αυτά ή να τα αναθέτουν ή μεταβιβάζουν εν όλω ή εν μέρει σε άλλον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή άλλη οντότητα, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, της άλλης οντότητας ή του δικαιούχου. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της, προβλέπει υποχρεωτική συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων, η επιλογή των δικαιούχων θα περιοριζόταν σε άλλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης.

[…]

[…]

(55) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, ήτοι η βελτίωση της ικανότητας των μελών των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης να ασκούν έλεγχο επί των δραστηριοτήτων των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, η διασφάλιση επαρκούς διαφάνειας από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και η βελτίωση της χορήγησης πολυεδαφικών αδειών για τα δικαιώματα των δημιουργών μουσικών έργων στην επιγραμμική χρήση δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά δύνανται αντιθέτως, λόγω του εύρους και των επιπτώσεών τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 [ΣΕΕ]. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.»

12 Κατά το άρθρο 1 της ως άνω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο»:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. Επίσης, θεσπίζει προϋποθέσεις για τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων των δημιουργών επί μουσικών έργων, όσον αφορά την επιγραμμική τους χρήση.»

13 Το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει τα εξής:

«1. Οι τίτλοι I, II, IV και V, με εξαίρεση το άρθρο 34 παράγραφος 2 και το άρθρο 38, εφαρμόζονται σε όλους τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.

2. Ο τίτλος III και το άρθρο 34 παράγραφος 2 και το άρθρο 38 εφαρμόζονται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση και διαχειρίζονται τα δικαιώματα δημιουργών επί μουσικών έργων που προορίζονται για επιγραμμική χρήση σε πολυεδαφική βάση.

3. Οι σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στις οντότητες που ανήκουν ή ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, εφόσον οι οντότητες αυτές διεξάγουν δραστηριότητα που, εάν διεξαγόταν από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, θα υπόκειτο στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

4. Το άρθρο 16 παράγραφος 1, τα άρθρα 18 και 20, το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ), ε), στ) και ζ), και τα άρθρα 36 και 42 εφαρμόζονται σε όλες τις ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση.»

14 Το άρθρο 3 της ίδιας οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) ως “οργανισμός συλλογικής διαχείρισης” νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από τον νόμο ή μέσω εκχώρησης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας, για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσοτέρων του ενός δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος αυτών των δικαιούχων, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του, και ο οποίος πληροί ένα από ή αμφότερα τα ακόλουθα κριτήρια:
   i) ανήκει στα μέλη του ή ελέγχεται από αυτά·
   ii) έχει οργανωθεί σε μη κερδοσκοπική βάση·

β) ως “ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης” νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από τον νόμο ή μέσω εκχώρησης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας, για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσοτέρων του ενός δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος των εν λόγω δικαιούχων, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του, και ο οποίος:
   i) δεν ανήκει σε δικαιούχους ούτε ελέγχεται από αυτούς, άμεσα ή έμμεσα, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, και
   ii) έχει οργανωθεί σε κερδοσκοπική βάση·

[…]

ι) ως “σύμβαση αμοιβαιότητας” νοείται κάθε συμφωνία μεταξύ οργανισμών συλλογικής διαχείρισης δυνάμει της οποίας ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης αναθέτει σε άλλον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης τη διαχείριση των δικαιωμάτων των δικαιούχων που εκπροσωπεί, συμπεριλαμβανομένης συμφωνίας που έχει συναφθεί βάσει των άρθρων 29 και 30·

[…]»

15 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2014/26, το οποίο φέρει τον τίτλο «Γενικές αρχές», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης να ενεργούν με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον των δικαιούχων των οποίων τα δικαιώματα εκπροσωπούν και να μην τους επιβάλλουν υποχρεώσεις οι οποίες δεν είναι αντικειμενικά αναγκαίες για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους ή για την αποτελεσματική διαχείριση των δικαιωμάτων τους.»

16 Το άρθρο 5 της ως άνω οδηγίας, που φέρει τον τίτλο «Δικαιώματα των δικαιούχων», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι απολαύουν των δικαιωμάτων που θεσπίζονται στις παραγράφους 2 έως 8 και ότι τα δικαιώματα αυτά ορίζονται στο καταστατικό ή στους όρους προσχώρησης μέλους του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης.

2. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να εξουσιοδοτούν οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της επιλογής τους να διαχειρίζεται τα δικαιώματα, τις κατηγορίες δικαιωμάτων ή τα είδη έργων και άλλα αντικείμενα της επιλογής τους, για τις επικράτειες της επιλογής τους, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης είτε του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης είτε του δικαιούχου. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης υποχρεούται να διαχειρίζεται τα εν λόγω δικαιώματα, τις κατηγορίες δικαιωμάτων ή τα είδη έργων και άλλα αντικείμενα, υπό τον όρο ότι η διαχείρισή τους εμπίπτει στο πεδίο δραστηριοτήτων του, εκτός εάν έχει αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους να αρνηθεί την ανάληψη της διαχείρισης.

3. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να χορηγούν άδειες μη εμπορικής χρήσεως δικαιωμάτων, κατηγοριών δικαιωμάτων ή ειδών έργων και άλλων αντικειμένων της επιλογής τους.

4. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να θέτουν τέλος στην εξουσιοδότηση, να διαχειρίζονται δικαιώματα ή κατηγορίες δικαιωμάτων ή είδη έργων και άλλα αντικείμενα που τους έχουν ανατεθεί από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, ή να ανακαλούν από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης οποιοδήποτε εκ των δικαιωμάτων, κατηγοριών δικαιωμάτων ή ειδών έργων και άλλων αντικειμένων επιλογής τους, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2, για τις επικράτειες της επιλογής τους κατόπιν επίδοσης εύλογης προειδοποίησης η οποία δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δύναται να αποφασίσει ότι η έναρξη ισχύος μιας τέτοιας λήξης ή ανάκλησης θα λαμβάνει χώρα μόνο στο τέλος του οικονομικού έτους.

5. Εάν υπάρχουν ποσά που οφείλονται σε δικαιούχο για πράξεις εκμετάλλευσης που έγιναν πριν από τη λήξη ισχύος της εξουσιοδότησης ή την ανάκληση των δικαιωμάτων, ή δυνάμει άδειας που χορηγήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της λήξης ή της ανάκλησης, ο δικαιούχος διατηρεί τα δικαιώματά του βάσει των άρθρων 12, 13, 18, 20, 28 και 33.

6. Ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δεν περιορίζει την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 επιβάλλοντας ως όρο άσκησης των δικαιωμάτων αυτών να ανατίθεται η διαχείριση των δικαιωμάτων ή των κατηγοριών δικαιωμάτων ή των ειδών έργων και άλλων θεματικών αντικειμένων που υπόκεινται σε λήξη ή ανάκληση σε άλλον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης.

[…]»

17 Το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κανόνες των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης για την προσχώρηση μέλους», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης θα δέχεται ως μέλη δικαιούχους και οντότητες που εκπροσωπούν δικαιούχους, καθώς και άλλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και ενώσεις δικαιούχων, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις προσχώρησης, οι οποίες βασίζονται σε αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις. […]»

18 Κατά το άρθρο 16 της οδηγίας 2014/26, το οποίο τιτλοφορείται «Αδειοδότηση»:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι χρήστες διεξάγουν διαπραγματεύσεις για την αδειοδότηση των δικαιωμάτων με καλή πίστη. […]

2. Οι όροι αδειοδότησης θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις. […]

Οι δικαιούχοι λαμβάνουν κατάλληλη αμοιβή για τη χρήση των δικαιωμάτων. Οι χρεώσεις για τα αποκλειστικά δικαιώματα και τα δικαιώματα αμοιβής είναι εύλογες σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οικονομική αξία της χρήσης των δικαιωμάτων στο εμπόριο, λαμβανομένων υπόψη της φύσης και του πεδίου χρήσης των έργων και άλλων αντικειμένων, καθώς και σε σχέση με την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης. […]

3. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης απαντούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις αιτήσεις των χρηστών, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης προκειμένου να παρέχει άδεια.

Μετά την παραλαβή όλων των σχετικών πληροφοριών, ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, είτε παρέχει άδεια ή παρέχει στον χρήστη αιτιολογημένη δήλωση στην οποία εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν προτίθεται να αδειοδοτήσει τη συγκεκριμένη υπηρεσία.

[…]»

19 Το άρθρο 30 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Υποχρέωση εκπροσώπησης άλλου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης για χορήγηση πολυεδαφικών αδειών», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που δεν χορηγεί ούτε προσφέρεται να χορηγήσει πολυεδαφικές άδειες για επιγραμμικά δικαιώματα επί των μουσικών έργων που ανήκουν στο δικό του ρεπερτόριο ζητεί από άλλον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης να συνάψει συμφωνία αμοιβαιότητας προκειμένου να εκπροσωπεί τα δικαιώματα αυτά, ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στον οποίο απευθύνεται το αίτημα υποχρεούται να αποδεχθεί το αίτημα αυτό εάν χορηγεί ήδη ή προσφέρεται να χορηγήσει πολυεδαφικές άδειες για την ίδια κατηγορία επιγραμμικών δικαιωμάτων επί μουσικών έργων που ανήκουν στο ρεπερτόριο ενός ή περισσότερων άλλων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης.»

20 Κατά το άρθρο 36 της ανωτέρω οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Συμμόρφωση»:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές που έχουν ορισθεί για τον σκοπό αυτό παρακολουθούν τη συμμόρφωση των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου οι οποίες θεσπίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

[…]

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές που έχουν ορισθεί για τον σκοπό αυτό έχουν την εξουσία να επιβάλλουν τις δέουσες κυρώσεις ή να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου οι οποίες θεσπίζονται

κατ' εφαρμογήν της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω κυρώσεις και τα μέτρα είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

[…]»

21 Το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/26, το οποίο επιγράφεται «Κοινοποίηση των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης», προβλέπει τα εξής:

«Μέχρι τις 10 Απριλίου 2016, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτουν, κατάλογο των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στις επικράτειές τους.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τυχόν αλλαγές στον κατάλογο αυτό.

Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις πληροφορίες αυτές και τις επικαιροποιεί.»

22 Το άρθρο 41 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Ομάδα εμπειρογνωμόνων», ορίζει τα εξής:

«Συγκροτείται με το παρόν ομάδα εμπειρογνωμόνων. Απαρτίζεται από εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Η ομάδα εμπειρογνωμόνων, της οποίας προεδρεύει εκπρόσωπος της Επιτροπής, συνέρχεται είτε με πρωτοβουλία του προέδρου είτε αιτήσει της αντιπροσωπείας ενός κράτους μέλους. Τα καθήκοντα της ομάδας είναι τα ακόλουθα:

α) να εξετάζει τον αντίκτυπο της μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στη λειτουργία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης στην εσωτερική αγορά και να επισημαίνει τυχόν δυσκολίες·

[…]».

Το ιταλικό δίκαιο

23 Το άρθρο 180 του legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio (νόμος αριθ. 633 περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων σχετικών με την άσκησή τους δικαιωμάτων), της 22ας Απριλίου 1941 (GURI αριθ. 166 της 16ης Ιουλίου 1941), όπως τροποποιήθηκε με την decreto legge n. 148 recante – Disposizioni urgenti in materia finanziaria e per esigenze indifferibili (πράξη νομοθετικού περιεχομένου αριθ. 148 για τη θέσπιση επειγουσών διατάξεων για δημοσιονομικά ζητήματα και την κάλυψη επιτακτικών αναγκών), της 16ης Οκτωβρίου 2017 (GURI αριθ. 242, της 16ης Οκτωβρίου 2017) (στο εξής: νόμος περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας), προβλέπει:

«Η δραστηριότητα του ενδιαμέσου, καθ' οιονδήποτε τρόπο ασκούμενη, υπό οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση μορφή παρέμβασης, διαμεσολάβησης, εντολής, εκπροσώπησης καθώς επίσης και υπό τη μορφή της ανάθεσης της διαχείρισης των δικαιωμάτων αναπαράστασης, εκτέλεσης, απαγγελίας και ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, συμπεριλαμβανομένης της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου και της μηχανικής και κινηματογραφικής αναπαραγωγής των προστατευόμενων έργων, μπορεί να ασκείται μόνο από τη Società italiana degli autori ed editori (SIAE, ιταλική εταιρία δημιουργών και εκδοτών) και από τους άλλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που αναφέρονται στο [decreto legislativo n. 35 – Attuazione della direttiva 2014/26/UE sulla gestione collettiva dei diritti d'autore e dei diritti connessi e sulla concessione di licenze multiterritoriali per i diritti su opere musicali per l'uso online nel mercato interno (νομοθετικό διάταγμα αριθ. 35, για τη μεταφορά της

[οδηγίας 2014/26/ΕΕ]), της 15ης Μαρτίου 2017 (GURI αριθ. 72, της 27ης Μαρτίου 2017, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα αριθ. 35/2017)].

Η εν λόγω δραστηριότητα ασκείται με σκοπό:

1) την παραχώρηση, εξ ονόματος και προς το συμφέρον των δικαιούχων, αδειών εκμετάλλευσης των προστατευόμενων έργων·

2) την είσπραξη των εσόδων που προέρχονται από τις εν λόγω άδειες·

3) τη διανομή των εσόδων αυτών μεταξύ των δικαιούχων.

Η δραστηριότητα της [SIAE] ασκείται επίσης σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται με κανονιστική πράξη στις χώρες της αλλοδαπής στις οποίες διαθέτει οργανωμένη εκπροσώπηση.

Η αποκλειστική αυτή αρμοδιότητα δεν θίγει τη δυνατότητα του δημιουργού, καθώς και των καθολικών ή ειδικών διαδόχων του, να ασκούν απευθείας τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται από τον παρόντα νόμο.

[…]»

24 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του νομοθετικού διατάγματος 35/2017 ορίζει τα εξής:

«Οι δικαιούχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δύνανται να αναθέτουν σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή σε ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης της επιλογής τους τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους, των αντίστοιχων ειδών ή τύπων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, για τις περιοχές τις οποίες προσδιορίζουν, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης ή του δικαιούχου, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 180 του [νόμου για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας], όσον αφορά τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

25 Ο LEA είναι οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ο οποίος διέπεται από το ιταλικό δίκαιο και είναι εξουσιοδοτημένος να διαμεσολαβεί σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία.

26 Η Jamendo, εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου, είναι ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως η οποία ασκεί τη δραστηριότητά της στην Ιταλία από το 2004.

27 Ο LEA άσκησε ενώπιον του Tribunale ordinario di Roma (πρωτοδικείου Ρώμης, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου, αγωγή παραλείψεως κατά της Jamendo, με αίτημα να υποχρεωθεί η Jamendo να παύσει τη δραστηριότητά της διαμεσολαβήσεως σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία. Προς στήριξη του αιτήματός του, ο LEA ισχυρίζεται ότι η Jamendo ασκεί παρανόμως τη συγκεκριμένη δραστηριότητα στην Ιταλία, λόγω του ότι, πρώτον, δεν είναι εγγεγραμμένη στον κατάλογο των οργανισμών οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να μεσολαβούν σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία, δεύτερον, δεν

πληροί τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπει το νομοθετικό διάταγμα 35/2017 και, τρίτον, δεν ενημέρωσε το Υπουργείο Τηλεπικοινωνιών πριν από την έναρξη της εν λόγω δραστηριότητάς της, κατά παράβαση του άρθρου 8 του προμνησθέντος νομοθετικού διατάγματος.

28 Η Jamendo ισχυρίσθηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι η οδηγία 2014/26 μεταφέρθηκε πλημμελώς στο ιταλικό δίκαιο, υποστηρίζοντας ότι ο Ιταλός νομοθέτης παρέλειψε να παράσχει στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως τα δικαιώματα που προβλέπει η εν λόγω οδηγία.

29 Συναφώς, η Jamendo επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 180 του νόμου περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, η δραστηριότητα της διαμεσολαβήσεως στην Ιταλία ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στην SIAE και τους λοιπούς οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που μνημονεύονται στο ανωτέρω άρθρο, όπερ έχει ως αποτέλεσμα οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως να μην μπορούν να δραστηριοποιούνται στον τομέα της διαμεσολαβήσεως σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και να αναγκάζονται να συνάπτουν συμβάσεις αμοιβαιότητας με την SIAE ή άλλους αδειοδοτημένους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως.

30 Επικουρικώς, η Jamendo υποστηρίζει ότι η δραστηριότητά της δεν εμπίπτει στη συλλογική διαχείριση αλλά στην άμεση διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, επικαλούμενη συναφώς την αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας 2014/26, από την οποία προκύπτει ότι οι οντότητες οι οποίες χορηγούν άδειες για δικαιώματα που τους μεταβιβάσθηκαν βάσει συμβάσεων κατόπιν «ατομικών» διαπραγματεύσεων δεν εμπίπτουν στην έννοια της «ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης», κατά το άρθρο 3, στοιχείο β', της ανωτέρω οδηγίας.

31 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, αφενός, ότι η δραστηριότητα της Jamendo δεν φαίνεται να μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «άμεση διαχείριση», δεδομένου ότι η Jamendo χορηγεί άδειες και περαιτέρω άδειες, εισπράττει αμοιβή ανάλογα με τον αριθμό των χρήσεων του έργου και παρακρατεί ορισμένο ποσοστό επί των εισπραττομένων ποσών. Ούτε οι συμβάσεις που η Jamendo προτείνει στα μέλη της φαίνεται να είναι αποτέλεσμα ατομικών διαπραγματεύσεων, η δε επιλογή μεταξύ διαφόρων δυνατοτήτων δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τον χαρακτηρισμό των συμβάσεων αυτών ως «συμβάσεων προσχωρήσεως», με συνέπεια να μην μπορεί να θεωρηθεί ότι καθεμία από τις συμβάσεις αυτές είναι αποτέλεσμα ειδικής διαπραγματεύσεως.

32 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το άρθρο 180 του νόμου περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν επιτρέπει στους ανεξάρτητους φορείς διαχειρίσεως να ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολαβήσεως για την άσκηση των δικαιωμάτων αναπαραστάσεως, εκτελέσεως, απαγγελίας, ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως, συμπεριλαμβανομένης της παρουσιάσεως στο κοινό μέσω δορυφόρου και μηχανικής και κινηματογραφικής αναπαραγωγής των προστατευόμενων έργων.

33 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale ordinario di Roma (πρωτοδικείο Ρώμης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει η οδηγία [2014/26] την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία που προβλέπει ότι η πρόσβαση στην αγορά διαμεσολάβησης σε ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή, εν πάση περιπτώσει, η παραχώρηση αδειών στους χρήστες αναγνωρίζεται μόνο στους φορείς οι οποίοι δύνανται να χαρακτηριστούν, κατά τον ορισμό της ίδιας της οδηγίας, ως οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, αποκλείοντας τους φορείς που χαρακτηρίζονται ως ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης, οι οποίοι έχουν συσταθεί είτε στο ίδιο κράτος είτε σε άλλα κράτη μέλη;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

34 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, η Ιταλική Κυβέρνηση προέβαλε ένσταση απαραδέκτου της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως για τον λόγο ότι η διαφορά της κύριας δίκης έχει πλασματικό χαρακτήρα.

35 Κατά την ανωτέρω κυβέρνηση, το γεγονός ότι, ενώπιον του Δικαστηρίου, οι διάδικοι της κύριας δίκης υποστηρίζουν συγκλίνουσες απόψεις, επιδιώκοντας, κατ' ουσίαν, να διαπιστωθεί η ασυμβατότητα με το δίκαιο της Ένωσης της ιταλικής νομοθεσίας που επιτρέπει την πρόσβαση στη δραστηριότητα διαμεσολαβήσεως στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας μόνο στους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, αποκλειομένων των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως, αρκεί για να αποδειχθεί ο τεχνητός χαρακτήρας της κύριας δίκης.

36 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Επομένως, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται κατ' αρχήν να αποφανθεί (απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2023, INTER CONSULTING, C-726/21, EU:C:2023:764, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

37 Ως εκ τούτου, συντρέχει τεκμήριο λυσιτέλειας για τα ερωτήματα που αφορούν το δίκαιο της Ένωσης. Το Δικαστήριο μπορεί να μην απαντήσει σε ερώτημα που έχει τεθεί από εθνικό δικαστήριο μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία ή εκτίμηση περί του κύρους ρυθμίσεως του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που κρίνει αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα (απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2023, INTER CONSULTING, C-726/21, EU:C:2023:764, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

38 Εν προκειμένω, πρέπει, βεβαίως, να παρατηρηθεί ότι, ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ο LEA ζητεί να υποχρεωθεί η Jamendo να παύσει να ασκεί τη δραστηριότητα της διαμεσολαβήσεως στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία για τον λόγο ότι η άσκηση αυτή παραβιάζει την επίμαχη στην κύρια δίκη ιταλική νομοθεσία, ενώ, με τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου, ο LEA υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η εν λόγω ιταλική ρύθμιση δεν είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης.

39 Τούτου δοθέντος, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 36 και 37 της παρούσας αποφάσεως, το γεγονός αυτό, καθώς και το γεγονός ότι οι διάδικοι της κύριας δίκης συμφωνούν ως προς την προκριτέα ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, δεν αρκούν για να επηρεάσουν το υποστατό της διαφοράς της κύριας δίκης ούτε, κατά συνέπεια, το παραδεκτό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως ελλείψει στοιχείων από τα οποία να προκύπτει προδήλως ότι η διαφορά αυτή έχει τεχνητό ή πλασματικό χαρακτήρα (πρβλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2005, Mangold, C-144/04, EU:C:2005:709, σκέψεις 37 έως 39, και της 19ης Ιουνίου 2012, Chartered Institute of Patent Attorneys, C-307/10, EU:C:2012:361, σκέψεις 31 έως 34).

40 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται, με το προδικαστικό του ερώτημα, στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως οι οποίες έχουν συσταθεί «είτε στο ίδιο κράτος είτε σε άλλα κράτη μέλη». Εν προκειμένω, η Jamendo είναι εγκατεστημένη στο Λουξεμβούργο, η δε δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν περιέχει κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά οποιανδήποτε ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως εγκατεστημένη στην Ιταλία. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το προδικαστικό ερώτημα, καθόσον αφορά τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο οικείο κράτος μέλος, έχει υποθετικό χαρακτήρα.

41 Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τη νομολογία η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να κριθεί απαράδεκτη κατά το μέρος που αφορά τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ιταλία.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

42 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν η οδηγία 2014/26 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους η οποία αποκλείει γενικώς και απολύτως τη δυνατότητα των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να παρέχουν στο πρώτο αυτό κράτος μέλος τις υπηρεσίες τους διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

43 Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 7, 8 και 55 της οδηγίας 2014/26, σκοπός της είναι ο συντονισμός των εθνικών κανόνων σχετικά με την πρόσβαση των οργανισμών συλλογικής διαχειρίσεως στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, τους όρους διακυβερνήσεώς τους, και το εποπτικό πλαίσιό τους, καθώς και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως πολυεδαφικών αδειών για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί μουσικών έργων με σκοπό την επιγραμμική χρήση τους, χάριν της προστασίας των συμφερόντων των μελών των οργανισμών συλλογικής διαχειρίσεως, των δικαιούχων και των τρίτων, κατατείνοντας στη διασφάλιση ισότιμων εγγυήσεων υπέρ των προσώπων αυτών σε ολόκληρη την Ένωση.

44 Προς τούτο, το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 9, προβλέπει ότι η ίδια οδηγία καθορίζει, μεταξύ άλλων, ορισμένες απαιτήσεις για τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως με σκοπό τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου διακυβερνήσεως, οικονομικής διαχειρίσεως, διαφάνειας και λογοδοσίας.

45 Δεδομένου ότι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 15 της οδηγίας 2014/26, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως, μολονότι είναι εμπορικές οντότητες που διαφέρουν από τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως λόγω, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι δεν ανήκουν ή δεν ελέγχονται από τους δικαιούχους, εντούτοις ασκούν τις ίδιες δραστηριότητες με τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε ότι οι οντότητες αυτές πρέπει να υπόκεινται στην υποχρέωση παροχής ορισμένων πληροφοριών.

46 Προς τούτο, το άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/26 καθιστά εφαρμοστέες στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως ορισμένες ειδικές διατάξεις της οδηγίας, σχετικά με την παροχή πληροφοριών στους δικαιούχους τους οποίους εκπροσωπούν οι οντότητες αυτές, στους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, στους χρήστες και στο κοινό.

47 Εντούτοις, το άρθρο 5 της ως άνω οδηγίας, το οποίο, στην παράγραφο 2, παρέχει στους δικαιούχους το δικαίωμα να επιλέγουν τον οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως στον οποίο αναθέτουν την εκπροσώπησή τους, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγενείας, κατοικίας ή εγκαταστάσεως του οργανισμού συλλογικής διαχειρίσεως ή του δικαιούχου, δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των διατάξεων οι οποίες απαριθμούνται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, της εν λόγω οδηγίας.

48 Επιπλέον, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 38 των προτάσεών του, ουδεμία άλλη διάταξη της οδηγίας 2014/26 διέπει την πρόσβαση των οντοτήτων αυτών στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

49 Βεβαίως, η αιτιολογική σκέψη 19 της οδηγίας 2014/26 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ανακαλούν εύκολα τα δικαιώματά τους από οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως προκειμένου να διαχειρισθούν ατομικά τα δικαιώματα αυτά ή να αναθέσουν τη διαχείρισή τους σε άλλον οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως ή σε άλλη οντότητα, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγενείας, κατοικίας ή εγκαταστάσεως του οικείου οργανισμού συλλογικής διαχειρίσεως, της άλλης οντότητας ή του δικαιούχου.

50 Εντούτοις, αφενός, η δυνατότητα των δικαιούχων να ανακαλούν τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους από οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως, δυνατότητα η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, της οδηγίας, δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι αυτοί να έχουν το δικαίωμα να εξουσιοδοτούν ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως της επιλογής τους να διαχειρίζεται τα δικαιώματά τους, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγενείας, έδρα ή εγκαταστάσεως της οντότητας αυτής.

51 Αφετέρου, η αιτιολογική σκέψη 19 της εν λόγω οδηγίας δεν μπορεί να οδηγήσει σε ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 4, και του άρθρου 5, παράγραφος 2, η οποία θα ήταν ασυμβίβαστη με το γράμμα των διατάξεων αυτών. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, μολονότι το προοίμιο πράξεως της Ένωσης μπορεί να διευκρινίζει το περιεχόμενο των διατάξεων της πράξεως αυτής και παρέχει ερμηνευτικά στοιχεία τα οποία είναι ικανά να αποσαφηνίσουν τη βούληση του συντάκτη της πράξεως αυτής, εντούτοις δεν είναι νομικώς δεσμευτικό και δεν μπορεί να αποτελέσει βάση ούτε για παρέκκλιση από τις διατάξεις της οικείας πράξεως αυτές καθεαυτές ούτε για ερμηνεία των διατάξεων αυτών κατά τρόπο αντίθετο προς το γράμμα τους (πρβλ. απόφαση της 25ης Μαρτίου 2021, Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, σκέψη 90 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/26 παραθέτει εξαντλητικώς τις διατάξεις που έχουν εφαρμογή στις ανεξάρτητες διαχειριστικές οντότητες, το άρθρο της 5, παράγραφοι 1, 2 και 4, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 19, δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει στα κράτη μέλη να μεριμνούν ούτως ώστε οι δικαιούχοι να έχουν το δικαίωμα να εξουσιοδοτούν ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως της επιλογής τους να διαχειρίζεται τα δικαιώματά τους, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγενείας, κατοικίας ή εγκαταστάσεως της ανεξάρτητης οντότητας διαχειρίσεως ή των οικείων δικαιούχων.

53 Δεδομένου ότι η οδηγία 2014/26 δεν προβλέπει τοιαύτη υποχρέωση και, γενικότερα, δεν περιέχει διάταξη διέπουσα την πρόσβαση των εν λόγω οντοτήτων στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ως άνω οδηγία δεν εναρμονίζει τις προϋποθέσεις μιας τέτοιας προσβάσεως και, ως εκ τούτου, δεν αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους η οποία αποκλείει γενικώς και απολύτως τη δυνατότητα των

ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να παρέχουν εντός του πρώτου αυτού κράτους μέλους τις υπηρεσίες τους διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

54 Εντούτοις, εξ αυτού δεν μπορεί να συναχθεί ότι μια τέτοια εθνική νομοθεσία δεν διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης στο σύνολό της ούτε, κατά μείζονα λόγο, ότι είναι σύμφωνη με το δίκαιο αυτό.

55 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το ιδιάζον στοιχείο της διαφοράς της κύριας δίκης είναι η ύπαρξη καταστάσεως η οποία έχει σχέση με το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι η Jamendo, εταιρία λουξεμβουργιανού δικαίου, εμποδίζεται, κατ' εφαρμογήν της ιταλικής νομοθεσίας, να παρέχει στην Ιταλία υπηρεσίες διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων ως ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως. Επομένως, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς της κύριας δίκης, το Δικαστήριο πρέπει, προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, να ερμηνεύσει άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης.

56 Πράγματι, εφόσον η ιταλική νομοθεσία διέπει καταστάσεις που έχουν σχέση με το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, ενδέχεται να εμπίπτει στις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί των θεμελιωδών ελευθεριών (πρβλ. απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

57 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, στο πλαίσιο της κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ εθνικών δικαστηρίων και Δικαστηρίου, στο δεύτερο απόκειται να δώσει στο αιτούν δικαστήριο λυσιτελή απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Κατά συνέπεια, μολονότι τυπικά το αιτούν δικαστήριο οριοθέτησε το ερώτημά του στο ζήτημα της ερμηνείας ορισμένης διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, εντούτοις τούτο δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα στοιχεία περί ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμα για την εκδίκαση της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί, ανεξαρτήτως αν το αιτούν δικαστήριο τα μνημονεύει ρητώς στα ερωτήματά του ή όχι. Συναφώς, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξαγάγει, από το σύνολο των στοιχείων που του παρέχει το εθνικό δικαστήριο και ιδίως από το σκεπτικό της αποφάσεως παραπομπής, εκείνα τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης τα οποία χρήζουν ερμηνείας λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς (πρβλ. απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

58 Εξάλλου, εθνικό μέτρο το οποίο αφορά τομέα που έχει αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εναρμονίσεως σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις διατάξεις του μέτρου αυτού εναρμονίσεως και όχι τις διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου (πρβλ. απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, σκέψη 52).

59 Εν προκειμένω, όμως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως, η οδηγία 2014/26 δεν προέβη, βεβαίως, σε εναρμόνιση των προϋποθέσεων προσβάσεως των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Εντούτοις, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 40 και 41 των προτάσεών του, πρέπει ακόμη να εξετασθεί αν οι υπηρεσίες διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων οι οποίες παρέχονται από ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως όπως η Jamendo μπορούν να εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/31 ή της οδηγίας 2006/123.

60 Συναφώς, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/31, η οδηγία αυτή διέπει ειδικώς τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας. Δυνάμει του άρθρου της 3, παράγραφος 1, η οδηγία 2006/123 δεν εφαρμόζεται αν οι διατάξεις της έρχονται σε σύγκρουση με διάταξη άλλης πράξεως της Ένωσης που ρυθμίζει τις ειδικές πτυχές της προσβάσεως και της ασκήσεως δραστηριότητας παροχής υπηρεσίας σε ειδικούς τομείς ή ειδικά επαγγέλματα.

61 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί, κατ' αρχάς, αν η δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας την οποία ασκούν οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως διέπεται από την οδηγία 2000/31 και, σε αντίθετη περίπτωση, αν η δραστηριότητα αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2006/123.

Επί της δυνατότητας εφαρμογής της οδηγίας 2000/31

62 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/31 απαγορεύει στα κράτη μέλη να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.

63 Εντούτοις, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, της ανωτέρω οδηγίας, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στους «τομείς» που αναφέρονται στο παράρτημα της εν λόγω οδηγίας, το οποίο αφορά, μεταξύ άλλων, τα «συγγραφικά δικαιώματα» και τα «συγγενικά δικαιώματα».

64 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παρέκκλιση την οποία προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 2000/31 είναι διατυπωμένη κατά τρόπο ευρύ και αφορά γενικώς τους περιορισμούς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που εμπίπτουν στον «τομέα» των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων.

65 Επιπλέον, από κανένα στοιχείο της οδηγίας δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, θεσπίζοντας την παρέκκλιση αυτή, θέλησε να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής της τις υπηρεσίες διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων.

66 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, η οποία, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 της οδηγίας 2014/26, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση αδειών στους χρήστες, τον έλεγχο της χρήσεως των δικαιωμάτων, τον σεβασμό των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, την είσπραξη των εσόδων από την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων και τη διανομή τους στους δικαιούχους, εμπίπτει στην παρέκκλιση του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 2000/31, σε συνδυασμό με το παράρτημά της.

67 Η ερμηνεία αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 2000/31, ως παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Πράγματι, μολονότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι οι παρεκκλίνουσες από θεμελιώδη ελευθερία διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά, εντούτοις η ερμηνεία αυτή πρέπει να μη θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα της ούτως θεσπισθείσας εξαιρέσεως και να μην έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό της (πρβλ. απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2011, Football Association Premier League κ.λπ., C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψεις 162 και 163).

68 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι οι διατάξεις της οδηγίας 2000/31 δεν έχουν εφαρμογή στις υπηρεσίες διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων.

Επί της δυνατότητας εφαρμογής της οδηγίας 2006/123

69 Κατά το άρθρο της 1, παράγραφος 1, η οδηγία 2006/123 αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη διευκόλυνση της ασκήσεως της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών, διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλό ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών.

70 Προς τούτο, το άρθρο 16, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής προβλέπει ότι τα κράτη μέλη σέβονται το δικαίωμα των παρόχων υπηρεσιών να παρέχουν υπηρεσίες σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένοι.

71 Εντούτοις, δυνάμει του άρθρου 17, σημείο 11, της εν λόγω οδηγίας, το άρθρο 16 αυτής δεν εφαρμόζεται στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και στα συγγενικά δικαιώματα.

72 Το Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει την ανωτέρω διάταξη υπό την έννοια ότι η δραστηριότητα συλλογικής διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 της οδηγίας 2006/123 (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 65).

73 Πράγματι, η παρέκκλιση αυτή, όπως και εκείνη την οποία προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 2000/31, είναι διατυπωμένη κατά τρόπο ευρύ και αφορά γενικώς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα, οπότε δεν μπορεί να συναχθεί από το άρθρο 17, σημείο 11, της οδηγίας 2006/123 οποιαδήποτε πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης να εξαιρέσει τις υπηρεσίες διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω παρεκκλίσεως.

74 Επομένως, οι υπηρεσίες διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 της οδηγίας 2006/123.

75 Δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 53, 68 και 74 της παρούσας αποφάσεως, η πρόσβαση των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν αποτελεί αντικείμενο πλήρους εναρμονίσεως σε επίπεδο Ένωσης, ο καθορισμός των σχετικών κανόνων εξακολουθεί ως εκ τούτου να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ, ιδίως δε εκείνων που αφορούν τις θεμελιώδεις ελευθερίες (πρβλ. απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, εθνική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των σχετικών διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου, εν προκειμένω του άρθρου 56 ΣΛΕΕ.

Επί της συμβατότητας του επίμαχου στην κύρια δίκη μέτρου με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 56 ΣΛΕΕ

76 Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 56 ΣΛΕΕ αντιτίθεται σε κάθε εθνικό μέτρο το οποίο, μολονότι εφαρμόζεται αδιακρίτως, είναι ικανό να παρεμποδίσει, να παρενοχλήσει ή να καταστήσει λιγότερο ελκυστική την άσκηση, από τους υπηκόους της Ένωσης, της ελεύθερης παροχής

υπηρεσιών την οποία εγγυάται το εν λόγω άρθρο της Συνθήκης ΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2021, Katoen Natie Bulk Terminals και General Services Antwerp, C-407/19 και C-471/19, EU:C:2021:107, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

77 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι εθνικό μέτρο όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατά το μέρος που δεν επιτρέπει στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να παρέχουν στην Ιταλία τις υπηρεσίες τους διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, υποχρεώνοντάς τες να συνάπτουν συμβάσεις αμοιβαιότητας με εξουσιοδοτημένο στο συγκεκριμένο κράτος μέλος οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως, συνιστά προδήλως περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών την οποία εγγυάται το άρθρο 56 ΣΛΕΕ.

78 Εντούτοις, ο περιορισμός αυτός μπορεί να δικαιολογηθεί από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, εφόσον είναι κατάλληλος για την επίτευξη του οικείου σκοπού δημοσίου συμφέροντος και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 70).

Επί της υπάρξεως επιτακτικού λόγου γενικού συμφέροντος ικανού να δικαιολογήσει τον περιορισμό

79 Κατά πάγια νομολογία, η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας συνιστά επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 71 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

80 Ως εκ τούτου, ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη μπορεί να δικαιολογηθεί υπό το πρίσμα του σκοπού της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Επί της αναλογικότητας του οικείου περιορισμού

81 Όσον αφορά την αναλογικότητα του επίμαχου περιορισμού, πρέπει να εξακριβωθεί, κατά πρώτον, αν ο περιορισμός ο οποίος συνίσταται στον αποκλεισμό από τη δραστηριότητα της διαμεσολαβήσεως στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος είναι πρόσφορος για την επίτευξη του σκοπού γενικού συμφέροντος που συνδέεται με την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τον οποίο επιδιώκει ένα τέτοιο μέτρο.

82 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι εθνική ρύθμιση η οποία χορηγεί, για τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν ορισμένη κατηγορία προστατευόμενων έργων, μονοπώλιο στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους σε εταιρία διαχειρίσεως πρέπει να θεωρείται πρόσφορη για την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον μπορεί να καταστήσει δυνατή την αποτελεσματική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τον αποτελεσματικό έλεγχο της τηρήσεώς τους στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 72).

83 Εν προκειμένω, ωστόσο, η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση δεν παρέχει το μονοπώλιο της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους σε οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως. Πράγματι, το άρθρο 180 του νόμου περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επιτρέπει την άσκηση της δραστηριότητας αυτής στην ιταλική επικράτεια όχι μόνον από την SIAE, αλλά και από τους οργανισμούς συλλογικής

διαχειρίσεως τους οποίους αφορά το νομοθετικό διάταγμα 35/2017, του οποίου το άρθρο 4, παράγραφος 2, προβλέπει ότι οι δικαιούχοι μπορούν να αναθέτουν σε οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως ή σε ανεξάρτητη οντότητα διαχειρίσεως της επιλογής τους τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους, τούτο δε «ανεξαρτήτως του κράτους μέλους ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης ή του δικαιούχου», διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι η εφαρμογή της διατάξεως αυτής δεν θίγει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 180 του νόμου περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

84 Όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η εν λόγω διάταξη έχει ως αποτέλεσμα να εμποδίζει τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως που είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να ασκούν τη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία, επιτρέποντας παράλληλα σε οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη να ασκούν τέτοια δραστηριότητα.

85 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, εθνική ρύθμιση είναι κατάλληλη να διασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μόνον εφόσον αποσκοπεί πράγματι στην επίτευξή του με συνοχή και συστηματικότητα (απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2021, Fussl Modestraße Mayr, C-555/19, EU:C:2021:89, σκέψη 59 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

86 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν η διαφορετική μεταχείριση την οποία προβλέπει η επίμαχη στην κύρια δίκη ιταλική ρύθμιση, αφενός, για τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως και, αφετέρου, για τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως, ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή.

87 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, σε αντίθεση προς τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, οι οποίοι έχουν αποτελέσει αντικείμενο ευρείας εναρμονίσεως όσον αφορά την πρόσβαση στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, τους όρους διακυβερνήσεως καθώς και το πλαίσιο εποπτείας, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως υπόκεινται, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/26, σε περιορισμένο μόνον αριθμό διατάξεων της εν λόγω οδηγίας και ότι, ως εκ τούτου, πολλές από τις απαιτήσεις που προβλέπονται σε αυτήν δεν έχουν εφαρμογή στις συγκεκριμένες οντότητες.

88 Συγκεκριμένα, πρώτον, μόνον οι οργανισμοί συλλογικής διαχειρίσεως υπέχουν την υποχρέωση να χορηγούν άδειες βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/26, ενώ οι ανεξάρτητοι φορείς διαχειρίσεως υποχρεούνται μόνο να διαπραγματεύονται καλόπιστα τη χορήγηση αδειών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και να ανταλλάσσουν κάθε αναγκαία προς τούτο πληροφορία. Κατ' εφαρμογήν του εν λόγω άρθρου 16, παράγραφος 2, μόνον οι οργανισμοί συλλογικής διαχειρίσεως υπέχουν την υποχρέωση να χορηγούν στους δικαιούχους που αντιπροσωπεύουν εύλογη αμοιβή ως αντιπαροχή για τη χρήση των δικαιωμάτων τους. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχειρίσεως υποχρεούνται επίσης να έχουν εύλογες χρεώσεις, ιδίως σε σχέση με την οικονομική αξία της χρήσεως των δικαιωμάτων στο εμπόριο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της χρήσεως των έργων και άλλων αντικειμένων, καθώς και την οικονομική αξία της υπηρεσίας η οποία παρέχεται από τον οργανισμό συλλογικής διαχειρίσεως, ενώ οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως είναι ελεύθερες να χρεώνουν κατά το δοκούν.

89 Σε αντίθεση με τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως, οι οργανισμοί συλλογικής διαχειρίσεως υποχρεούνται επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 3, της οδηγίας 2014/26, να απαντούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στα αιτήματα των χρηστών και να τους προτείνουν τη χορήγηση αδείας ή, σε αντίθετη περίπτωση, να εξηγούν αιτιολογημένα τους λόγους για τους οποίους δεν προτίθενται να αδειοδοτήσουν την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας.

90 Δεύτερον, σε αντίθεση με τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, δεν ισχύει για τις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως η υποχρέωση να δέχονται ως μέλη τους δικαιούχους εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως, οι οποίες βασίζονται σε αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια τα οποία δεν εισάγουν διακρίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.

91 Τρίτον, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως δεν υποχρεούνται να διαχειρίζονται τα δικαιώματα των δικαιούχων κατόπιν αιτήματός τους, όπως επιβάλλει το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2014/26 στους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, εκτός αν συντρέχουν λόγοι αντικειμενικώς δικαιολογημένοι, στην περίπτωση που η διαχείρισή τους εμπίπτει στον τομέα της δραστηριότητάς τους, όπερ σημαίνει ότι είναι ελεύθερες να επιλέγουν τις οικονομικώς αποδοτικότερες κατηγορίες δικαιωμάτων και να αναθέτουν στους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως τη διαχείριση των υπολοίπων. Οι οντότητες αυτές δεν υπόκεινται ούτε στην προβλεπόμενη στο άρθρο 5, παράγραφος 4, της ανωτέρω οδηγίας υποχρέωση σεβασμού της ελευθερίας των δικαιούχων να καταγγέλλουν την άδεια διαχειρίσεως των δικαιωμάτων τους, των κατηγοριών δικαιωμάτων ή ειδών έργων ή να ανακαλούν δικαιώματα για ορισμένες επικράτειες.

92 Τέταρτον, αντιθέτως προς τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως δεν δεσμεύονται από τις διατάξεις των άρθρων 6 έως 10 της οδηγίας 2014/26 οι οποίες διέπουν τις προϋποθέσεις προσχωρήσεως με την ιδιότητα του μέλους, τους όρους διακυβερνήσεως και εποπτείας, καθώς και τις συγκρούσεις συμφερόντων ούτε από τις διατάξεις των άρθρων 33 έως 35 της ίδιας οδηγίας σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής καταγγελιών και επιλύσεως διαφορών.

93 Πέμπτον, οι ανωτέρω οντότητες δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις όσον αφορά τη διαχείριση των εσόδων τα οποία προέρχονται από τα δικαιώματα τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 11 έως 15 της οδηγίας 2014/26, όπερ τους παρέχει τη δυνατότητα να μεγιστοποιούν τα κέρδη τους.

94 Έκτον, όσον αφορά τις ειδικές απαιτήσεις διαφάνειας που επιβάλλει η οδηγία 2014/26, μόνον το άρθρο 20 και ορισμένες διατάξεις του άρθρου 21 αυτής έχουν εφαρμογή στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως. Ειδικότερα, αντιθέτως προς τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο 5 της οδηγίας 2014/26, ιδίως στην υποχρέωση καταρτίσεως ετήσιας εκθέσεως διαφάνειας, την οποία προβλέπει το άρθρο της 22.

95 Έβδομον, τέλος, ούτε ο τίτλος ΙΙΙ της οδηγίας 2014/26, ο οποίος αφορά τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων, έχει εφαρμογή στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως.

96 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαφορετική μεταχείριση των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως σε σχέση με τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως, την οποία εισάγει η επίμαχη εθνική ρύθμιση, ανταποκρίνεται στην ανάγκη επιτεύξεως του σκοπού της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας κατά τρόπο

συνεπή και συστηματικό, δεδομένου ότι η οδηγία 2014/26 επιβάλλει στις ανεξάρτητες οντότητες διαχειρίσεως λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις σε σχέση με τους οργανισμούς συλλογικής διαχειρίσεως όσον αφορά, ειδικότερα, την πρόσβαση στη δραστηριότητα της διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, τη χορήγηση αδειών, τους όρους διακυβερνήσεως καθώς και το πλαίσιο εποπτείας τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση μπορεί να θεωρηθεί πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

97 Εντούτοις, όσον αφορά, κατά δεύτερον, το ζήτημα μήπως ο περιορισμός ο οποίος συνίσταται στον αποκλεισμό των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως από τη δραστηριότητα της διαμεσολαβήσεως στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για τη διασφάλιση της επιτεύξεως του σκοπού γενικού συμφέροντος που συνδέεται με την προστασία του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να επισημανθεί ότι ένα λιγότερο περιοριστικό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών μέτρο θα μπορούσε να συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην εξάρτηση της παροχής υπηρεσιών διαμεσολαβήσεως του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας εντός του οικείου κράτους μέλους από ειδικές κανονιστικές απαιτήσεις δικαιολογούμενες υπό το πρίσμα του σκοπού της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

98 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση, καθόσον συνίσταται στην παρεμπόδιση, κατά τρόπο απόλυτο, κάθε ανεξάρτητης οντότητας διαχειρίσεως, όποιες και αν είναι οι κανονιστικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται δυνάμει του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη, να ασκήσει θεμελιώδη ελευθερία την οποία εγγυάται η Συνθήκη ΛΕΕ, φαίνεται να βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

99 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 56 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με την οδηγία 2014/26, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους η οποία αποκλείει γενικώς και απολύτως τη δυνατότητα των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να παρέχουν στο πρώτο αυτό κράτος μέλος τις υπηρεσίες τους διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

100 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 56 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με την οδηγία 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά,

έχει την έννοια ότι:

αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους η οποία αποκλείει γενικώς και απολύτως τη δυνατότητα των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχειρίσεως οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος να παρέχουν στο πρώτο αυτό κράτος μέλος τις υπηρεσίες τους διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

(υπογραφές)